

DECYZJA KOMISJI**z dnia 23 marca 2011 r.****w sprawie pomocy państwa C 10/10 (ex N 562/09), której Hiszpania zamierza udzielić na restrukturyzację A NOVO Comlink***(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 1740)***(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2012/178/UE)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 16 października 2009 r. Hiszpania zgłosiła środek pomocy przewidziany przez Wspólnotę Autonomiczną Andaluzji na restrukturyzację A NOVO Comlink SL. Pismem z dnia 25 marca 2010 r. Komisja poinformowała Hiszpanię, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do przedmiotowego środka. Hiszpania ustosunkowała się do decyzji Komisji pismem z dnia 26 kwietnia 2010 r. Pismem z dnia 22 września 2010 r. Komisja zwróciła się do Hiszpanii o przedstawienie dodatkowych informacji. Władze hiszpańskie odpowiedziały dnia 20 października 2010 r., wycofując zgłoszenie z uwagi na fakt, że sytuacja finansowa spółki rozwinęła się w sposób bardziej korzystny, niż przewidywano.
- (2) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowej pomocy. Komisja nie otrzymała żadnych uwag od osób trzecich.

II. OPIS ŚRODKA POMOCY**1. Zgłoszony plan restrukturyzacji**

- (3) W planie restrukturyzacji zgłoszonym przez Hiszpanię w październiku 2009 r. przewidziano pomoc na restrukturyzację spółki A NOVO Comlink SL (zwanej dalej „A

NOVO”) na podstawie rozporządzenia z dnia 5 listopada 2008 r. ustanawiającego ramy prawne programu pomocy na rzecz rentownych przedsiębiorstw w trudnej sytuacji finansowej w Andaluzji oraz ogłaszającego zaproszenia do składania wniosków na lata 2008 i 2009 ⁽³⁾. Komisja zatwierdziła to rozporządzenie w maju 2009 r. jako program pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji małych i średnich przedsiębiorstw – w związku z tym muszą być zgłaszane indywidualne dotacje w ramach tego rodzaju pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw (sprawa N 608/08).

- (4) Pomoc zaplanowana przez Andaluzję polegała na udzieleniu gwarancji w wysokości 80 % na kredyt przyznany na okres 10 lat w kwocie 4 375 000 EUR z dotacją na spłatę odsetek w wysokości 0,89 % oraz na udzieleniu przez Andaluzijską Agencję Innowacji i Rozwoju (IDEA) kredytu rządowego w kwocie 2 000 000 na okres 10 lat.

- (5) Jeżeli chodzi o zapotrzebowanie na środki pieniężne, w zgłoszeniu Hiszpania stwierdziła, że na niespłacone długi w chwili opracowywania środka na restrukturyzację składały się:

— długi w wysokości 2,7 mln EUR wobec dostawców,

— długi w wysokości 650 000 EUR wobec rządu,

— długi w wysokości 1,6 mln EUR wobec innych przedsiębiorstw z grupy A NOVO,

— pozostałe zapotrzebowanie wynikające z rozszerzenia działalności.

Łącznie zapotrzebowanie na środki pieniężne szacuje się na kwotę 5 mln EUR.

- (6) Oprócz wspomnianego wyżej zastrzyku świeżego kapitału w planie restrukturyzacji nie przewidziano żadnej formy restrukturyzacji działalności, organizacji ani siły roboczej spółki, ani restrukturyzacji zarządzania tą spółką. Jeżeli chodzi o strukturę spółki, w planie określono jedynie bieżące obszary działalności oraz możliwości i perspektywy ich rozszerzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 140 z 29.5.2010, s. 25.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

⁽³⁾ BOJA (Dziennik Ustaw Andaluzji) nr 236 z 27.11.2008, s. 6.

- (7) W planie nie odniesiono się do jakiegokolwiek wkładu ze strony beneficjenta lub jego spółki dominującej. W odniesieniu do środków wyrównawczych w planie nie przewidziano ograniczenia zdolności produkcyjnej ani sprzedaży aktywów. Jeżeli chodzi o perspektywy, nie wprowadzono rozróżnień między założeniami dotyczącymi sytuacji optymalnych, średnio korzystnych i najgorszych.

2. Środki niezgłoszone Komisji

- (8) Podczas dokonywania oceny planu restrukturyzacji stwierdzono, że w maju 2009 r. spółce A NOVO przyznana została pomoc na ratowanie w formie gwarancji w wysokości 80 % na kredyt w kwocie 1 825 000 EUR udzielony na okres sześciu miesięcy z roczną premią w wysokości 1,5 % i stopie procentowej ustalonej na poziomie 2,86 %. Hiszpania nie zgłosiła tej gwarancji.
- (9) Po przyznaniu w dniu 21 maja 2009 r. pomocy na ratowanie spółka A NOVO dnia 10 września 2009 r. przedstawiła władzom andaluzyjskim plan restrukturyzacji.

3. Beneficjent

- (10) A NOVO jest dużym przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie usług po sprzedaży w odniesieniu do komputerów, telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych. Jest jednostką, w której całościowy udział posiada francuska spółka A NOVO SA. Początkowo spółka A NOVO zajmowała się produkcją telefonów. W latach 2004–2006 A NOVO wycofała się z działalności produkcyjnej i skoncentrowała na świadczeniu usług po sprzedaży. Spółka A NOVO ma siedzibę w Maladze (w Andaluzji), na obszarze kwalifikowalnym do pomocy regionalnej na mocy wyłączenia przewidzianego w art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE.
- (11) W chwili zgłoszenia planu restrukturyzacji spółka A NOVO spełniała warunki niewypłacalności. Miała trudności z uzyskaniem środków pieniężnych na rynkach kapitałowych. Z początkowego zarejestrowanego kapitału w wysokości 15 mln EUR w 2001 r. spółka straciła ponad 10 mln; ponad jedną czwartą kapitału straciła tylko w 2008 r.:

(w EUR)

	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kapitał	15 000 000	14 684 923	6 167 668	6 167 668	8 967 667	4 056 802	2 057 000

Spółka A NOVO poniosła również wysokie straty i odnotowała spadek obrotu:

(w EUR)

	2006	2007	2008	2009
Wzrost strat	– 2 603 000	– 4 549 000	– 3 923 000	– 292 000
Spadek obrotu	22 090 000	21 853 000	15 305 000	15 464 000

- (12) W związku z tym na początku 2009 r. spółka A NOVO była w trudnej sytuacji zgodnie z pkt 10 i 11 wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (zwanych dalej „wytycznymi”) ⁽⁴⁾. Ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad jedna czwarta tego kapitału w okresie poprzedzających 12 miesięcy (pkt 10 lit. a) wytycznych). W związku z tym spółka spełniała określone w prawie hiszpańskim kryteria w zakresie podlegania postępowaniu upadłościowemu (pkt 10 lit. c) wytycznych). W każdym razie obrót spółki zmalał, a wartość jej aktywów była bliska zeru, jak określono w pkt 11 wytycznych.

- (13) Restrukturyzację spółki A NOVO rozpoczęto już w lipcu 2005 r., mając na celu zmianę charakteru działalności z produkcji telefonów na świadczenie usług po sprzedaży. W zawartym w 2005 r. porozumieniu dotyczącym podstaw planu przywrócenia rentowności spółki A NOVO oraz wynikających z niego zobowiązań zawarto wymóg, zgodnie z którym spółka miała uczestniczyć w finansowaniu swojego planu przywrócenia rentowności, dokonując transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego nieruchomości w Andaluzyjskim Parku

Technologicznym (kwotę transakcji szacuje się na 14,9 mln EUR), zamienić 94 umowy na czas określony na umowy na czas nieokreślony przed dniem 31 grudnia 2007 r., zawrzeć 88 nowych umów przed dniem 31 grudnia 2009 r. oraz utrzymać ówczesną siłę roboczą do 2015 r. W porozumieniu uwzględniono również system częściowych emerytur dla pracowników, którzy osiągnęli wiek 60 lat.

- (14) Departament ds. Zatrudnienia *Junta de Andalucía* zezwolił z kolei spółce A NOVO na zawieszenie 224 umów o pracę zawartych z pracownikami w wieku ponad 54 lat do dnia 31 sierpnia 2008 r. Takie zezwolenie daje pracownikom prawo do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych, mimo że teoretycznie są oni nadal zatrudnieni. Podczas okresu zawieszenia umów o pracę pracownicy nadal stanowią część spółki. Omawiany środek ma na celu uzupełnienie dochodu zainteresowanych pracowników aż do chwili osiągnięcia przez nich wieku emerytalnego.
- (15) Zobowiązania prawne spółki ograniczają się do opłacania przez pracodawcę składek w ramach systemu zabezpieczenia społecznego na rzecz zawieszonych pracowników oraz kosztów wynagrodzeń i obciążeń socjalnych w okresie częściowej emerytury (dotyczy to pracowników w wieku 60–65 lat).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

4. Podstawy wszczęcia postępowania

- (16) Po przeprowadzeniu analizy przedmiotowych środków pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE oraz w świetle wytycznych Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE, ponieważ miała wątpliwości, czy spełniono warunki zatwierdzenia pomocy na ratowanie i restrukturyzację.
- (17) Komisja stwierdziła, że oba środki mogły prawdopodobnie stanowić pomoc państwa. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc finansowa przyznawana przez państwo członkowskie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, stanowi pomoc państwa. Przedmiotowe środki, tj. gwarancje, dotacja na spłatę odsetek, kredyt udzielony przez region Andaluzji oraz płatności bezpośrednie na rzecz pracowników spółki A NOVO, angażują zasoby państwowe. Zostały przyznane przez Wspólnotę Autonomiczną Andaluzji i można je przypisać państwu.
- (18) Środki muszą przynosić beneficjentowi korzyść, której nie uzyskałby w normalnych warunkach rynkowych. Gwarancja nie stanowi takiej korzyści, jeżeli kredytobiorca jest w trudnej sytuacji finansowej (pkt 3.2. lit. a) obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁽⁵⁾). Kredyt udzielony przez Andaluzję mógł przynosić korzyść. Komisja ma wątpliwości, czy kredytu udzielono według rynkowych stóp procentowych określonych zgodnie z ustanowionymi przez Komisję zasadami ustalania rynkowych stóp procentowych zawartymi w komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽⁶⁾). W związku z tym środki prawdopodobnie stanowią pomoc, która zakłóca konkurencję.
- (19) Chociaż na początku 2009 r. spółka A NOVO znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, istniały wątpliwości, czy kwalifikowała się ona do przyznania jakiegokolwiek pomocy na ratowanie lub restrukturyzację jako jednostka, w której całościowy udział posiada francuskie przedsiębiorstwo A NOVO SA o obrocie wynoszącym 350 mln EUR i zysku netto w wysokości 12 mln EUR w 2009 r. Zgodnie z pkt 11 wytycznych zagrożone przedsiębiorstwo kwalifikuje się do pomocy tylko wtedy, gdy nie może odzyskać płynności dzięki środkom uzyskanym od właścicieli. Ponadto zgodnie z pkt 13 wytycznych w przypadku przedsiębiorstwa należącego do większej grupy kapitałowej państwo członkowskie musi wykazać, że trudności przedsiębiorstwa są wewnętrzne i zbyt poważne, aby mogły być przezwyciężone przez samą grupę. Hiszpania nie przedstawiła informacji wskazujących na to, że spełniono powyższe warunki.
- (20) Jeżeli chodzi o plan restrukturyzacji, Komisja ma wątpliwości, czy umożliwi on przywrócenie długoterminowej rentowności zgodnie z wymogiem określonym w pkt 35

i 36 wytycznych. Plan restrukturyzacji nie zawierał jakiegokolwiek opisu środków wewnętrznych mających na celu poprawę rentowności i struktury przedsiębiorstwa. W planie nie było również mowy o środkach wyrównawczych służących jak największemu złagodzeniu niekorzystnych skutków pomocy dla konkurentów, takich jak obniżenie zdolności produkcyjnej (pkt 38 i 39 wytycznych). Niemożliwe było także ustalenie, że kwota i intensywność pomocy były ograniczone do ścisłego minimum koniecznych kosztów restrukturyzacji (pkt 43 i 45 wytycznych). W planie nie zawarto w szczególności żadnych informacji o wkładzie ze strony beneficjenta.

- (21) Jeżeli chodzi o restrukturyzację z 2005 r. Komisja ma wątpliwości, czy zastosowano się do zasady „pierwszy i ostatni raz”. Zgodnie z pkt 72 i nast. wytycznych interwencja państwa nie powinna być dozwolona, jeżeli upłynęło mniej niż 10 lat od momentu ostatniego wdrożenia środka pomocy na ratowanie lub restrukturyzację. Komisja nie dysponuje informacjami niezbędnymi do ustalenia, czy płatności bezpośrednio dokonywane przez Wspólnotę Autonomiczną Andaluzji na rzecz pracowników stanowią pomoc państwa. Jeżeli płatności dokonywano w ramach ogólnego systemu zabezpieczenia społecznego, nie uznano by ich za pomoc państwa. Jeżeli miała ich dokonywać sama spółka – zgodnie z przepisami prawa pracy lub postanowieniami układów zbiorowych – omawiane płatności byłyby częścią zwyczajowych kosztów przedsiębiorstwa. Jeżeli tych płatności dokonuje państwo, należy je uznać za pomoc państwa⁽⁷⁾.
- (22) W związku z tym budziło wątpliwości, czy pomoc na ratowanie i restrukturyzację można uznać za zgodną ze stosownymi wytycznymi.

III. UWAGI HISZPANII

- (23) Pismem z dnia 22 października 2010 r. Hiszpania poinformowała Komisję, że nie wdrożyła środka na restrukturyzację i że wycofuje zgłoszenie.
- (24) Jeżeli chodzi o pomoc na ratowanie przyznaną w maju 2009 r., Hiszpania stwierdziła, że dnia 19 stycznia 2009 r. Andaluzyjska Agencja Innowacji i Rozwoju (IDEA) zatwierdziła ryzykowną operację polegającą na udzieleniu gwarancji na ratowanie w wysokości 1,5 mln EUR na okres sześciu miesięcy, która umożliwiła spółce uzyskanie kredytu na rynku kapitałowym w kwocie 1 875 000 EUR. Środki przyznane w ramach kredytu wypłacono dnia 21 maja 2009 r. W ten sposób usunięto problemy z przepływami pieniężnymi, które doprowadziłyby do upadłości spółki, i zapewniono niezbędne pole manewru umożliwiające opracowanie nowego planu restrukturyzacji dzięki zastosowaniu środków i podjęciu działań koniecznych do zagwarantowania rentowności przedsiębiorstwa w nieprzewidzianej sytuacji ogólnego ograniczania akcji kredytowej przez instytucje finansowe.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

⁽⁷⁾ Zob. też pkt 61 i 63 wytycznych.

- (25) Jeżeli chodzi o uznanie gwarancji za pomoc państwa, Hiszpania stwierdziła, że nie miałyby ona wpływu na wymianę handlową. Usługi posprzedażne – obszar działalności beneficjenta – byłyby świadczone lokalnie i ograniczone do terytorium Hiszpanii. Pomoc nie wpływałaby na handel transgraniczny ani nie utrudniałaby znacząco konkurentom spoza Hiszpanii działalności na rynku hiszpańskim. Nie byłoby również podstaw do świadczenia usług posprzedażnych na rzecz użytkowników ostatecznych spoza terytorium Hiszpanii. Spółka A NOVO jest częścią francuskiej grupy A NOVO SA, ważnego uczestnika rynku usług posprzedażnych w Europie. Niemniej jednak, jeśli porówna się kwotę pomocy z kwotą obrotów dużej grupy, takiej jak A NOVO SA, które w 2009 r. wyniosły 366 mln EUR, okaże się, że możliwość pośredniego wpływu na handel byłaby teoretyczna i co najwyżej mało istotna oraz że pomoc nie wpływałaby znacząco na konkurencję między grupą taką jak A NOVO SA a jej konkurentami.
- (26) Władze hiszpańskie stwierdziły, że stopa procentowa ustalona w odniesieniu do kredytu bankowego w kwocie 1,875 mln EUR przyznanego dnia 21 maja 2009 r., objętego gwarancją w wysokości 80 % udzieloną przez *Junta de Andalucía* z roczną premią w wysokości 1,5 %, była porównywalna do stóp procentowych stosowanych w odniesieniu do kredytów udzielanych przedsiębiorstwom w dobrej sytuacji finansowej. Stopę procentową ustalono na poziomie 2,88 %, a stopa referencyjna opublikowana przez Komisję na maj 2009 r. wynosiła 2,22 %⁽⁸⁾. W komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽⁹⁾ marżę, jaka ma być stosowaną do kredytów o wysokim poziomie zabezpieczeń udzielanych przedsiębiorstwom w dobrej sytuacji finansowej (rating AAA – A), ustalono na 60 punktów bazowych. W związku z tym limit wynosiłby 2,82 %. Zgodnie z decyzją o przyznaniu gwarancji przedmiotowa gwarancja miała wygasnąć nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od daty udzielenia kredytu.
- (27) Władze hiszpańskie stwierdziły również, że gwarancja była uzasadniona z uwagi na poważne trudności

społeczne i nie miała nadmiernie niekorzystnych skutków ubocznych na rynkach innych państw członkowskich w rozumieniu pkt 25 lit. b) wytycznych. Liczba osób zatrudnionych oficjalnie w przedsiębiorstwie wynosiła 527. Upadłość lub zamknięcie przedsiębiorstwa miałyby wpływ na sytuację tych pracowników, a także pośrednio na kilkaset miejsc pracy. Biorąc pod uwagę strukturę wiekową kadr, wielu z pracowników miałoby trudności ze znalezieniem nowej pracy. Z uwagi na wysoką stopę bezrobocia w Andaluzji (30 % w Maladze) zamknięcie spółki doprowadziłoby do zaistnienia bardzo poważnej sytuacji społecznej. Ponadto według Hiszpanii, z uwagi na fakt, że spółka świadczy usługi w zakresie naprawy posprzedażnej w skali regionalnej, wystąpienie nadmiernie niekorzystnych skutków ubocznych na rynkach innych państw członkowskich jest mało prawdopodobne.

- (28) Władze hiszpańskie utrzymywały również, że spełniono warunki określone w pkt 25 lit. c) wytycznych, mające zastosowanie do niezgłoszonej pomocy na ratowanie, zgodnie z którymi w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od pierwszego zezwolenia na wdrożenie pomocy na ratowanie państwo członkowskie musi przekazać plan restrukturyzacji lub dowód, że gwarancja wygasła. Po przyznaniu w dniu 21 maja 2009 r. pomocy na ratowanie Hiszpania zgłosiła dnia 16 października 2009 r. plan restrukturyzacji i planowaną pomoc. Tym samym nie przekroczyła terminu sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy na ratowanie. Ponadto Hiszpania potwierdziła, że okres obowiązywania gwarancji państwowej był ograniczony do sześciu miesięcy.
- (29) Władze hiszpańskie stwierdziły także, że kwota pomocy ograniczała się do kwoty niezbędnej do utrzymania działania przedsiębiorstwa podczas sześciomiesięcznego okresu obowiązywania zezwolenia, zgodnie z wymogiem określonym w pkt 25 lit. d) wytycznych. Kwotę obliczono na podstawie deficytu kasowego i sześciomiesięcznych potrzeb w zakresie płynności określonych przez przedsiębiorstwo, które w ramach wniosku o przyznanie pomocy na ratowanie przedstawiło następującą tabelę przepływów pieniężnych dla okresu sześciu miesięcy:

(w EUR)

	Miesiąc 1	Miesiąc 2	Miesiąc 3	Miesiąc 4	Miesiąc 5	Miesiąc 6
Przychody	1 440 998,00	1 685 785,00	1 586 880,00	1 403 600,00	1 405 920,00	1 549 760,00
Wydatki	1 632 677,00	4 231 415,00	2 631 987,00	2 684 834,00	1 754 309,00	1 504 723,00
Saldo	- 191 679,00	- 2 545 630,00	- 1 045 107,00	- 1 281 234,00	- 348 389,00	45 037,00
Saldo skumulowane	- 191 679,00	- 2 737 309,00	- 3 782 416,00	- 5 063 650,00	- 5 412 039,00	- 5 367 002,00

- (30) Na podstawie powyższych danych władze hiszpańskie ustaliły potrzebną kwotę na 1 875 000 EUR mimo wysokiej ujemnej wartości przepływów pieniężnych (- 5 367 002 EUR). Przy określaniu kwoty pomocy Hiszpania wzięła pod uwagę wynik uzyskany poprzez zastosowanie wzoru zawartego w załączniku do wytycznych. Obliczeń dokonano w następujący sposób:
EBIT w 2008 r.: - 4 212 036 EUR

Amortyzacja w 2008 r.: 437 201 EUR

Kapitał obrotowy w 2008 r.: (aktywa obrotowe w wysokości 7 686 473 EUR - zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 10 446 997 EUR) = - 2 760 524 EUR

Kapitał obrotowy w 2007 r.: (aktywa obrotowe w wysokości 11 748 449 EUR - zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 10 958 960 EUR) = 789 489 EUR

$$(\text{kapitał obrotowy}_t - \text{kapitał obrotowy}_{t-1}) = - 3 550 013 \text{ EUR}$$

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

⁽⁹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

$[EBIT_t + \text{amortyzacja}_t + (\text{kapitał obrotowy}_t - \text{kapitał obrotowy}_{t-1})]/2$

$= [-4\,212\,036 \text{ EUR} + 437\,201 \text{ EUR} + (-3\,550\,013) \text{ EUR}]/2 = -3\,662\,424 \text{ EUR}$

Z powyższego wynika, że połowa wartości ujemnych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej w roku poprzedzającym przyznanie pomocy wynosiła 3 662 424 EUR. Kwota kredytu udzielonego przez Hiszpanię nadal znajdowałaby się poniżej tego pułapu i w związku z tym ograniczałaby się do niezbędnej kwoty.

- (31) Jeżeli chodzi o to, czy spółkę A NOVO będącą jednostką, w której całościowy udział posiada francuska spółka A NOVO SA o obrocie wynoszącym około 350 mln EUR, można uznać za spółkę na trudnej sytuacji kwalifikującą się do pomocy na ratowanie i restrukturyzację, Hiszpania stwierdziła, że trudności przedsiębiorstwa są wewnętrzne i zbyt poważne, aby mogły być przezwyciężone przez samą grupę. Trudności były wewnętrzne, ponieważ miały związek wyłącznie z działalnością spółki A NOVO, a w szczególności ze zmianą działalności z produkcji na świadczenie usług. Nie wynikały one z alokacji kosztów w ramach grupy. Ponadto trudności finansowe przedsiębiorstwa były zbyt poważne, aby mogły być przezwyciężone przez samą grupę. Jak pokazują wyniki dotyczące zysków i przepływów pieniężnych grupy A NOVO SA i A NOVO Comlink Hiszpania za lata 2008 i 2009, pod koniec 2008 r., gdy trudności spółki A NOVO zaczęły wymagać działań w celu ratowania, spółka dominująca sama była pod presją finansową:

(w mln EUR)

	Grupa A NOVO SA (Francja)z		A NOVO (Hiszpania)	
	2008	2009	2008	2009
Sprzedaż	350	366	14,9	15,5
Zyski	- 17	12	- 3,9	- 0,3
Zasoby własne	45	53	0	1,8
Pożyczki krótkoterminowe	28	18	3,4	2
Pożyczki długoterminowe	56	51	0,6	0,7
Przepływ pieniężny	- 0,3	2	- 0,6	- 0,9
Aktywa	230	225	14,2	13,4

Poniesione przez grupę straty w wysokości 17 mln EUR wynikały również z szeregu zobowiązań wobec spółki A NOVO Hiszpania. Grupa A NOVO udzieliła swojej hiszpańskiej jednostce zależnej znacznego wsparcia: 2 123 mln EUR w 2006 r. i 2 060 EUR w 2009 r. W 2009 r. grupa znalazła się pod dodatkową presją z uwagi na konieczność restrukturyzacji długów grupy francuskiej.

- (32) Jeżeli chodzi o restrukturyzację w 2005 r. oraz zasadę „pierwszy i ostatni raz”, według władz hiszpańskich z systemu częściowych emerytur po zawieszeniu umów o pracę zgodnie z czasowym planem restrukturyzacji kadr (ERTE) skorzystało 224 pracowników. W ramach programu ERTE zawieszono 224 umowy o pracę zgodnie z mającym zastosowanie ogólnym prawem pracy, w szczególności z art. 45 regulaminu pracowniczego przyjętego dekretem królewskim z mocą ustawy 1/1995 z dnia 24 marca 1995 r. ⁽¹⁰⁾.

- (33) Zgodnie z art. 45 ust. 1 regulaminu pracowniczego umowę o pracę można zawiesić z przyczyn ekonomicznych, technicznych, organizacyjnych lub związanych z produkcją. Artykuł 45 ust. 2 stanowi, że takie zawieszenie zwalnia strony ze wzajemnych zobowiązań dotyczących pracy i jej wynagradzania. Pracownicy otrzymują zasiłek dla bezrobotnych na podstawie art. 208 ust. 1 lit. a) powszechnej ustawy o zabezpieczeniu społecznym (dekret królewski z mocą ustawy 1/1994 z dnia 20 czerwca 1994 r. ⁽¹¹⁾). Zgodnie z art. 214 ust. 2 tego dekretu królewskiego zatwierdzającego zmienione brzmienie powszechnej ustawy o zabezpieczeniu społecznym pracodawca ma obowiązek opłacania swojej części składek z tytułu ubezpieczenia społecznego, natomiast składki na ubezpieczenie społeczne pracownika opłaca Krajowy Instytut Ubezpieczeń Społecznych (INSS).

- (34) Po zakończeniu dopuszczanego w ERTE okresu zawieszenia danej umowy pracownicy zostali przywrócenii do pracy w spółce, ale w ramach systemu częściowych emerytur, zgodnie z którym pracowali jedynie na 15 % etatu przewidzianego w pierwotnie zawartej umowie. Spółka przyznawała im w wysokości 15 % wynagrodzenia i składek z tytułu ubezpieczenia społecznego. Według władz hiszpańskich omawiany środek oraz towarzyszące mu postanowienia finansowe przyjęte przez Ministerstwo Pracy Junta de Andalucía w kontekście ERTE z 2005 r. i na podstawie porozumienia dotyczącego podstaw planu przywrócenia rentowności spółki A NOVO Comlink Hiszpania S.L. oraz zobowiązań z niego wynikających z dnia 18 lipca 2005 r. są zgodne z mającym zastosowanie ogólnym prawem pracy. Dotyczy to w szczególności art. 51 i nast. regulaminu pracowniczego; dekretu królewskiego Ministerstwa Pracy i Ubezpieczenia Społecznego nr 43/1996 z dnia 19 stycznia zatwierdzającego regulamin postępowania w odniesieniu do regulowania pracy w zmniejszonym wymiarze czasu i zwolnień oraz do przepisów administracyjnych dotyczących przeniesień grupowych ⁽¹²⁾; dekretu królewskiego 2064/1995 z dnia 22 grudnia zatwierdzającego rozporządzenie ogólne w sprawie składek i regulowania innych uprawnień w zakresie ubezpieczenia społecznego ⁽¹³⁾; oraz porozumienia zbiorowego w sprawie ubezpieczenia na życie, które jest szczególnym środkiem służącym bezpośredniemu i nominalnemu wsparciu pracowników w rozwiązywaniu problemów związanych z przejściem na częściową emeryturę, zgodnie z ustawą 50/1980 z dnia 8 października w sprawie umów ubezpieczeniowych ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁰⁾ BOE (Dziennik Urzędowy Hiszpanii) nr 75 z 29.3.1995, s. 9654.

⁽¹¹⁾ BOE nr 154 z 29.6.1994, s. 20658.

⁽¹²⁾ BOE nr 44 z 20.2.1996, s. 6074.

⁽¹³⁾ BOE nr 22 z 25.1.1996, s. 2295.

⁽¹⁴⁾ BOE nr 250 z 17.10.1980, s. 23126.

IV. OCENA

1. Wycofanie zgłoszenia przez Hiszpanię

- (35) Po wycofaniu zgłoszenia postępowanie dotyczące zgłoszonego planu restrukturyzacji przestało mieć uzasadnienie. Wycofanie zgłoszenia nie może jednak mieć wpływu na pomoc na ratowanie, której nie zgłoszono i którą już przyznano przed zgłoszeniem pomocy na restrukturyzację.

2. Pomoc na ratowanie przyznana w maju 2009 r.

- (36) Po uzyskaniu odpowiedzi władz hiszpańskich należy sprawdzić zgodność pomocy na ratowanie z art. 107 ust. 3 lit. c), ponieważ spełnia ona właściwe warunki przewidziane w wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.
- (37) Środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Aby środek można było zakwalifikować jako pomoc państwa, musi on przynosić beneficjentowi korzyść, której nie mógłby odnieść w normalnych warunkach rynkowych i która wpływałaby na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. Gwarancję należy uznać za pomoc państwa, jeżeli kredytobiorca ma problemy finansowe zgodnie z warunkami określonymi w pkt 3.2 lit. a) obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji. W tym przypadku Komisja uznaje, że gwarancja stanowi korzyść dla kredytobiorcy. Sytuacja spółki będącej beneficjentem uległa poprawie w porównaniu z sytuacją konkurentów tej spółki. W związku z tym środek mógł zakłócać konkurencję.
- (38) Władze hiszpańskie utrzymują, że nie ma to żadnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Trybunał potwierdził jednak, że wpływ na wymianę handlową nie zależy od tego, czy świadczone usługi mają charakter lokalny lub regionalny, czy też od znaczenia danej dziedziny działalności⁽¹⁵⁾. Ponadto usługi po sprzedaży świadczone przez spółkę A NOVO są przedmiotem wolnego handlu w Unii Europejskiej. Własność przedsiębiorstw świadczących takie usługi rozciąga się na więcej niż jedno państwo członkowskie. Ma to zastosowanie w szczególności do beneficjenta będącego częścią francuskiej grupy A NOVO, która jest czołowym uczestnikiem rynku usług po sprzedaży w Europie i na świecie. Usługi, które świadczy A NOVO, mogłyby zapewniać również inne europejskie spółki posiadające jednostkę zależną w Hiszpanii. Przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich również mogłyby rozważyć możliwość ustanowienia w Hiszpanii jednostki oferującej takie usługi, ale mogą z tego zrezygnować ze względu na usługi, jakie spółka A NOVO może świadczyć dzięki przyznanej pomocy. Niska kwota pomocy również może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, w szczególności jeżeli zależy od niej możliwość dalszego prowadzenia działalności przez A NOVO. Przedmiotowa pomoc mogłaby również wpłynąć na poprawę sytuacji francuskiej spółki dominującej. W związku z tym warunek dotyczący

wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest spełniony i gwarancja będąca pomocą na ratowanie stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Pomoc została przyznana przez *Junta de Andalucía* i można ją przypisać państwu.

- (39) Spółka A NOVO jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 13 wytycznych, mimo że jest częścią większej grupy. Hiszpania nie mogła wykazać, że trudności przedsiębiorstwa były wewnętrzne i nie były wynikiem arbitralnej alokacji kosztów. Faktycznie wynikały one z restrukturyzacji przemysłowej, która miała wpływ na sytuację spółki w poprzednich latach. Trudności były zbyt poważne, aby mogły być przezwyciężone przez samą spółkę dominującą, ponieważ ta spółka sama znajdowała się pod presją finansową w chwili przyznania pomocy na ratowanie. W 2006 r. spółka dominująca dokonała inwestycji w wysokości 2,123 mln EUR na rzecz spółki A NOVO i w 2008 r. sama również poniosła straty. W 2009 r. dokonała zastrzyku kapitału w wysokości 2,060 mln EUR w obrębie własnej struktury.
- (40) Gwarancja jest zgodna z wymogami określonymi w pkt 25 lit. a) wytycznych. Kredyt bankowy na ratowanie w wysokości 1,875 mln EUR, który był objęty gwarancją w wysokości 80 % udzieloną przez *Junta de Andalucía*, przyznano przy zastosowaniu stopy procentowej porównywalnej ze stopą procentową stosowaną w przypadku kredytów na rzecz przedsiębiorstw w dobrej sytuacji, zgodnie z komunikatem w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych. Ponadto kredytobiorca zapłacił roczną premię gwarancyjną w wysokości 1,5 %. Gwarancja wygasła w ciągu sześciu miesięcy od daty przyznania kredytu.
- (41) Gwarancja była uzasadniona z uwagi na poważne trudności społeczne spółki A NOVO i nie miała nadmiernie niekorzystnych skutków ubocznych na rynkach innych państw członkowskich w rozumieniu pkt 25 lit. b) wytycznych. Komisja już w decyzji o wszczęciu postępowania uznała, że sytuacja ekonomiczna spółki A NOVO, zatrudniającej 527 osób, stała się trudna w 2008 r. (zob. motywy 11–12 powyżej). Upadłość lub zamknięcie przedsiębiorstwa doprowadziłyby do zaistnienia bardzo poważnej sytuacji społecznej w Andaluzji, która już boryka się z wysoką stopą bezrobocia. Mając na uwadze fakt, że spółka świadczyła usługi w zakresie naprawy po sprzedaży na skalę regionalną, wystąpienie nadmiernie niekorzystnych skutków ubocznych na rynkach innych państw członkowskich jest mało prawdopodobne.
- (42) Spełniono również warunki określone w pkt 25 lit. c) wytycznych, mające zastosowanie do niezgłoszonej pomocy na ratowanie, zgodnie z którymi w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy od pierwszego zezwolenia na wdrożenie środka pomocy na ratowanie państwo członkowskie musi przekazać plan restrukturyzacji lub dowód, że gwarancja została zakończona. Po przyznaniu w dniu 21 maja 2009 r. pomocy na ratowanie spółka A NOVO przedstawiła dnia 10 września 2009 r. plan restrukturyzacji wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy na restrukturyzację. Dnia 16 października 2009 r. Hiszpania zgłosiła plan restrukturyzacji. Ponadto obowiązywanie gwarancji państwowej było ograniczone do sześciu miesięcy i wygasła ona dnia 21 listopada 2009 r.

⁽¹⁵⁾ Wyrok w sprawie C-280/00 *Altmark Trans*, Rec. 2003, I-7747, pkt 82; wyrok w sprawie C-172/03 *Heiser/Finanzamt Innsbruck*, Zb. Orz. 2005, I-1627, pkt 33.

- (43) Co więcej, kwota pomocy ograniczała się do kwoty niezbędnej do utrzymania działania przedsiębiorstwa podczas sześciomiesięcznego okresu obowiązywania zezwolenia, zgodnie z wymogiem określonym w pkt 25 lit. d) wytycznych. Kwotę obliczono na podstawie sześciomiesięcznych potrzeb płynności i deficytu kasowego określonych przez przedsiębiorstwo; znajdowała się ona znacznie poniżej progu określonego zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku do wytycznych. Można uznać, że ograniczała się do niezbędnej kwoty zgodnie z pkt 25 lit. d) wytycznych.
- (44) Jeżeli chodzi o zasadę „pierwszy i ostatni raz”, informacje przedstawione przez Hiszpanię umożliwiły Komisji zweryfikowanie, że środki publiczne wykorzystane w kontekście restrukturyzacji w 2005 r. w zakresie środków socjalnych na rzecz części siły roboczej spółki A NOVO przyznano w ramach ogólnego systemu zabezpieczenia społecznego i że działania tego nie można uznać za pomoc państwa, zgodnie z pkt 61 i 63 wytycznych.
- (45) W związku z tym informacje przedstawione przez władze hiszpańskie wyjaśniają wszelkie wątpliwości dotyczące zgodności pomocy tymczasowej przyznanej spółce A NOVO z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, co Komisja wyraziła w decyzji o wszczęciu postępowania przewidzianej w art. 108 ust. 2 Traktatu.

V. WNIOSEK

- (46) W związku z tym Komisja podjęła decyzję o zakończeniu postępowania, o którym jest mowa w art. 108 ust. 2 TFUE. Jeżeli chodzi o niezgłoszoną pomoc na ratowanie, Komisja uważa, że Hiszpania wdrożyła ją bezprawnie z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE. Komisja musi jednak podjąć decyzję pozytywną, ponieważ środek jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Postępowanie odnośnie do zgłoszonej

pomocy na restrukturyzację zamknięto, ponieważ dalsze jego prowadzenie nie ma już uzasadnienia, biorąc pod uwagę fakt, że Hiszpania wycofała środek,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa w formie gwarancji przyznana przez Hiszpanię w celu ratowania spółki A NOVO Comlink SL jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Po wycofaniu przez Hiszpanię środka na restrukturyzację postępowanie przestało mieć uzasadnienie, jeżeli chodzi o przedmiotową pomoc na restrukturyzację. W związku z tym Komisja podjęła decyzję o zakończeniu postępowania zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do pomocy na restrukturyzację.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 marca 2011 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący